

Monitoring działań w UE (legislacja, publikacje) – 14 grudnia 2022 r.

- **Informacje generalne o prawie UE – akty prawne i dokumenty strategiczne**

[Ekoprojekt dla produktów związanych z energią – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią](#)

Wprowadzanie ogólnounijnej metodologii prawnej dla ekoprojektów (uwzględnienie aspektów środowiskowych przy projektowaniu produktu celem poprawy ekologiczności PWE podczas jego całego cyklu życia) produktów związanych z energią następuje sprawnie i w spójny sposób i ma na celu zapobieganie powielaniu krajowych inicjatyw dobrowolnych bądź regulacyjnych lub występowaniu różnic między nimi.

Dyrektywa ustanawia ramy dla minimalnych wymogów ekoprojektu, które muszą spełniać produkty zużywające energię zanim zostaną sprzedane lub zaczną być wykorzystywane w UE. Dyrektywy nie stosuje się do środków przewozu ani towarów.

Wymogi dotyczące ekoprojektu odnoszą się do wszystkich etapów życia produktu: doboru i wykorzystania surowców, wytwarzania, pakowania, dystrybucji, instalacji, konserwacji, użytkowania i końca przydatności do użycia. Organy wyznaczone do tego celu przez kraje UE dokonują oceny szeregu aspektów środowiskowych dla każdego etapu. Szacowane są między innymi kwestie zużycia materiałów i energii, przewidywanych emisji i przewidywanego zanieczyszczenia oraz możliwości ponownego wykorzystania, recyklingu i odzyskiwania.

Producenci muszą ustalić ekologiczny profil dla swoich produktów i stosować go do badania alternatywnych rozwiązań projektowych. Profil ekologiczny to opis elementów wejściowych i wyjściowych (jak materiały, emisje i odpady), związanych z danym produktem w całym jego cyklu życia, które są ważne z punktu widzenia oddziaływania przez niego na środowisko. Elementy wejściowe i wyjściowe wyrażane są w mierzalnych wielkościach fizycznych. Produkty spełniające wymogi posiadają oznakowanie CE, co oznacza, że mogą trafić do sprzedaży na terenie całej UE.

Dyrektywa 2012/27/UE zmieniła przepisy z 2009 r., co miało na celu dalszą poprawę efektywności energetycznej (stosunek uzyskanych wyników, usług, towarów lub energii do wkładu energii). Przykładowe produkty: energooszczędne lodówki i pralki). Zobowiązuje ona organy krajowe do:

- ustalenia orientacyjnej krajowej wartości docelowej w zakresie efektywności energetycznej;
- zatwierdzenia długoterminowej strategii dotyczącej renowacji budynków mieszkalnych i użytkowych;
- renowacji, od dnia 1 stycznia 2014 r., 3% całkowitej powierzchni pomieszczeń w budynkach instytucji rządowych;
- wprowadzenia systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej, co ma na celu osiągnięcie oszczędności energii w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.;
- poddawania, od 2016 r., dużych przedsiębiorstw niezależnym audytom energetycznym;

- zapewniania odbiorcom, przynajmniej raz w roku, rozliczeń na podstawie rzeczywistego zużycia;
- poinformowania Komisji, do dnia 31 grudnia 2015 r., o potencjale sprawnej kogeneracji (równoczesne wytwarzanie energii cieplnej i energii elektrycznej w trakcie tego samego procesu) oraz stosowania systemów ciepłowniczych i chłodniczych. System ciepłowniczy to sieć ciepłownicza wykorzystująca i dostarczająca do punktu odbioru energię, która bywa tracona podczas wytwarzania energii elektrycznej lub procesów przemysłowych. System chłodniczy to scentralizowana produkcja i dystrybucja energii chłodniczej. Zimna woda pompowana do sieci systemu chłodniczego wykorzystywana jest do chłodzenia powietrza będącego w obiegu w systemach wentylacyjnych. Woda kierowana jest z powrotem do zakładu produkcyjnego, gdzie poddawana jest ponownemu chłodzeniu

Więcej informacji:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A02009L0125-20121204>

- **Prowadzone procesy konsultacyjne:**

1. Unijne reguły konkurencji dotyczące porozumień o transferze technologii – ocena

Konsultacje publiczne przepisów prawa konkurencji UE – ocena na podstawie Rozporządzenia Rady nr 19/65/EWG z dnia 2 marca 1965 r. w sprawie stosowania art. 85 ust. 3 Traktatu do pewnych kategorii porozumień i praktyk uzgodnionych oraz Komunikatu KE – Wytyczne w sprawie stosowania art. 101 Traktatu do porozumień o transferze technologii („Wytyczne dotyczące transferu technologii”) – I Etap legislacyjny – Zaproszenie do zgłaszania uwag. Ostateczny termin na przesłanie opinii to 23 grudnia 2022 r.

Art. 101 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („Traktat”) zakazuje porozumień między przedsiębiorstwami, które ograniczają konkurencję, chyba że takie porozumienia przyczyniają się do polepszenia produkcji lub dystrybucji produktów lub usług bądź do popierania postępu technicznego lub gospodarczego, przy zastrzeżeniu dla użytkowników słusznej części zysku, który z tego wynika, zgodnie z art. 101 ust. 3 Traktatu. Porozumienia o transferze technologii to porozumienia, na mocy których jedna ze stron upoważnia drugą stronę do korzystania z pewnych praw własności przemysłowej (np. patentów, praw do wzorów, praw autorskich do oprogramowania i know-how) na potrzeby produkcji towarów lub świadczenia usług. W wielu przypadkach porozumienia takie albo nie ograniczają konkurencji, tj. nie wchodzą w zakres art. 101 ust. 1 Traktatu, albo – w przypadku gdy wchodzą w zakres art. 101 ust. 1 – przynoszą obiektywne korzyści, które są przenoszone na konsumentów i spełniają warunki określone w art. 101 ust. 3 Traktatu. Porozumienia o transferze technologii lub niektóre zawarte w nich klauzule mogą jednak mieć również negatywny wpływ na konkurencję. W szczególności mogą one ułatwiać zmonopolizację, ograniczać zdolność konkurentów do wejścia na rynek lub rozwoju działalności bądź szkodzić konkurencji międzytechnologicznej lub wewnątrztechnologicznej, na przykład przez ograniczenie zachęt do innowacji.

30 kwietnia 2026 r. wygasa ważność rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w zakresie transferu technologii, które zwalnia niektóre porozumienia i praktyki z zastosowania ogólnych reguł konkurencji UE. Celem inicjatywy jest ocena funkcjonowania tego rozporządzenia i związanych z nim wytycznych w praktyce. Dzięki temu Komisja będzie mogła podjąć decyzję, czy należy:

- pozwolić na wygaśnięcie rozporządzenia;
- przedłużyć okres jego obowiązywania, lub
- przygotować zmienione rozporządzenie i związane z nim wytyczne.

Komisja przedstawiła również wytyczne dotyczące oceny porozumień o transferze technologii w powiązanej komunikacji Komisji – Wytyczne w sprawie stosowania art. 101 Traktatu do porozumień o transferze technologii („Wytyczne dotyczące transferu technologii”).

Link: <https://pracodawcy.pl/unijne-reguly-konkurencji-dotyczace-porozumien-o-transferze-technologie-ocena/>

2. Badania przesiewowe, rejestracja i monitorowanie azbestu - konsultacje UE

Konsultacje publiczne przepisów prawa gospodarczego powiązanego z ochroną zdrowia – zgodnie z założeniami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/148/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony pracowników przed ryzykiem związanym z narażeniem na działanie azbestu w miejscu pracy, rezolucji PE zawierającej zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed azbestem (2019/2182(INL) oraz Komunikacie KE Działania na rzecz przyszłości wolnej od azbestu: europejskie podejście do zagrożeń dla zdrowia związanych z azbestem – II Etap legislacyjny – Konsultacje publiczne. Ostateczny termin na przesłanie opinii lub wypełnienie kwestionariusza online udostępnionego przez KE to 8 lutego 2023 r.

Azbest od dawna uznawany jest za zagrożenie dla zdrowia oraz środowiska. Powszechnie wiadomo, że narażenie zawodowe na azbest powoduje występowanie nowotworów (78% nowotworów uznanych za choroby zawodowe w UE). Dyrektywa 2009/148/WE nakłada na pracodawców ściśle obowiązki w zakresie ochrony pracowników, planowania i szkolenia, a także obowiązek oceny obecności azbestu przed podjęciem jakiegokolwiek działalności, która może wiązać się z ryzykiem ekspozycji (w tym czynności przed rozpoczęciem prac remontowych). Nie wyczerpuje to w pełni problemu zagrożeń środowiskowych i zdrowotnych związanych z azbestem, które mogą mieć wpływ na wszystkich obywateli, a nie tylko na pracowników. W dniu 20 października 2021 r. Parlament Europejski przyjął rezolucję zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie ochrony pracowników przed azbestem (2019/2182(INL)). Rezolucja wzywa Komisję do przedstawienia europejskiej strategii usuwania azbestu, w tym obowiązkowej kontroli w budynkach i stworzenia krajowych rejestrów azbestu. W swoim piśmie z odpowiedzią z dnia 19 stycznia 2022 r. Komisja zobowiązała się do odpowiednich działań następczych w związku z rezolucją. Komisja poinformowała o swoim zamiarze przedstawienia w 2023 r. wniosku legislacyjnego w sprawie badań przesiewowych i rejestracji azbestu w budynkach w liście intencyjnym towarzyszącym orędziu o stanie Unii z roku 2022.

Niniejsza inicjatywa ustawodawcza ma na celu dalsze zajęcie się zagrożeniami dla zdrowia i środowiska związanymi z narażeniem na działanie azbestu poprzez zwiększenie przejrzystości i uzyskiwanie dodatkowych informacji oraz zapewnienie ich dostępności odpowiednim organom publicznym, pracownikom budowlanym i użytkownikom budynków. Szczególne obowiązki będą modulowane w oparciu o podejście przekrojowe, uwzględniające cykl życia budynku i ryzyka związane z danym budynkiem.

Link: <https://pracodawcy.pl/badania-przesiewowe-rejestracja-i-monitorowanie-azbestu-konsultacje-ue/>

• **Publikacje, stanowiska oraz inne informacje:**

1. Decyzja wykonawcza zatwierdzająca program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027

Komisja Europejska (KE) wydała decyzję nr C(2022) 6985 final zatwierdzającą program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG) dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Inwestycje na rzecz

zatrudnienia i wzrostu” w Polsce. Wydanie decyzji kończy etap negocjacji Program FENG, zaakceptowanego przez Radę Ministrów 6 grudnia 2021 r.

Kolejne działania przewidują zawarcie porozumień pomiędzy Ministerstwem a instytucjami, które będą odpowiadały za organizację konkursów. Powołanie Komitetu Monitorującego FENG, którego zadaniem będzie przyjęcie kryteriów wyboru projektów. Pracują już Grupy robocze, w ramach których konsultujemy propozycje kryteriów wyboru projektów m.in. dla I priorytetu FENG i Kredytu na innowacje technologiczne. W skład Grup roboczych wchodzi przedstawiciele partnerów społeczno-gospodarczych.

Program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 oraz Inteligentny Rozwój 2014-2020.

Przed Programem stawiamy następujące cele:

- zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii;
- wzrost konkurencyjności MŚP;
- rozwinięcie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości;
- transformacja gospodarki w kierunku Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii

Program (FENG) zatwierdzony przez KE oraz jego założenia znajdują się pod załączonym linkiem.

Link: <https://pracodawcy.pl/decyzja-wykonawcza-zatwierdzajaca-program-fundusze-europejskie-dla-nowoczesnej-gospodarki-2021-2027/>

2. Raport Deloitte: „Uchodźcy z Ukrainy w Polsce. Wyzwania i potencjał integracji”

Wyniszczająca wojna w Ukrainie trwa od kilku miesięcy. Inwazja rosyjska na Ukrainę spowodowała największy kryzys uchodźczy w Europie od czasów II wojny światowej. Szacunki wskazują, że od 24 lutego polską granicę mogło przekroczyć 3,8 mln Ukraińców, z czego ok. 1,5 mln wciąż przebywa w naszym kraju. Jak wynika z najnowszego raportu Deloitte: „*Uchodźcy z Ukrainy w Polsce. Wyzwania i potencjał integracji*” przemyślane, systemowe i długofalowe podejście do integracji obywateli Ukrainy może zaowocować wzrostem PKB od 0,2 do 3,5 proc. Jednocześnie, będzie miało pozytywny wpływ na proces odbudowy zniszczonego wojną sąsiadującego kraju. Zdaniem ekspertów kluczowe są aktywizacja zawodowa uchodźców zgodnie z ich kwalifikacjami i lepszy dostęp do rynku mieszkań. Napływ uchodźców, będący następstwem tego konfliktu wymaga zdecydowanych działań, a trudna sytuacja wymaga postawienia kilku pytań:

- Co oznacza napływ uchodźców do Polski?
- Jakie zasoby należy uruchomić?
- Jak upewnić się, że imigranci są bezpieczni i mają możliwość włączenia się w nasze życie gospodarcze?

Aby upewnić się, że ograniczone zasoby, którymi dysponujemy, są wykorzystane jak najbardziej efektywnie, eksperci Deloitte przeprowadzili wnikliwe analizy i stworzyli rekomendacje dot. pięciu obszarów: pracy, edukacji, ofert łączonych, mieszkalnictwa i budownictwa. Zarządzenie nimi zdecydowanie zwiększy szansę na skuteczną integrację i przyczyni się do poprawy stanu polskiej gospodarki. Zachęcamy do zapoznania się z pełnym raportem, w którym znajduje się szeroka paleta analiz, wniosków i rekomendacji ekspertów Deloitte.

Link: <https://pracodawcy.pl/raport-deloitte-uchodzcy-z-ukrainy-w-polsce-wyzwania-i-potencjal-integracji/>

3. Konferencja online „Biznes, Innowacje - Zielona Transformacja”

Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu - Krajowy Klaster Kluczowy zaprasza na konferencje „Biznes, Innowacje - Zielona Transformacja”.

Spotkanie kierowane jest do przedsiębiorców, organizacji biznesowych, samorządów oraz osób zainteresowanych gospodarką o obiegu zamkniętym, Przemysłem 4.0, transformacją cyfrową i innowacyjną.

Tematy: ProGOZ: Transformacja gospodarki w kierunku obiegu zamkniętego; Ślad węglowy jako element modelu biznesowego; ProINNO: Transformacja: Przemysł 4.0; KNR Green. Certyfikacja cyrkularna – Krajowa Norma Recyklingu KNR Green i inne standardy; Ekoprojektowanie – czyli uwzględnianie aspektów środowiskowych na każdym etapie cyklu życia produktu; Technologie wspierające zieloną transformację. Prezentacje rozwiązań firm i start-upów.

Do wzięcia udziału w wydarzeniu wymagana jest rejestracja. Udział w spotkaniu jest nieodpłatny.

Link: <https://pracodawcy.pl/konferencja-online-biznes-innowacje-zielona-transformacja/>

4. Komisja Europejska zaprasza na dni informacyjne: Klaster 4 Digital, Industry & Space

6 grudnia 2022 r. został zatwierdzony Program Pracy Programu Ramowego UE Horyzont Europa na lata 2023-24.

Komisja Europejska zaprasza na dni informacyjne Programu Ramowego UE Horyzont Europa. Dla tych konkursów Sieci Krajowych Punktów Kontaktowych Klastra 4 Digital, Industry & Space organizują wydarzenia brokerskie umożliwiające bezpośrednie spotkania (face-2-face) z potencjalnymi partnerami projektów:

Horizon Europe - Industry 2023 Brokerage event, obszar Industry (Kierunki 1 i 2 Klastra 4), organizowany przez sieć NCP4Industry

Horizon Europe Digital - Face2Face Brokerage, obszar Digital (Kierunki 3,4 i 6 Klastra 4), organizowany przez sieć Ideal-ist

Na każde z tych wydarzeń jest zarejestrowanych po 400-500 uczestników.

Zachęcamy do skorzystania z niepowtarzalnej możliwości budowania konsorcjów dla otwartych konkursów Horyzontu Europa.

Link: <https://pracodawcy.pl/komisja-europejska-zaprasza-na-dni-informacyjne-klaster-4-digital-industry-space/>

Źródło: EUR-Lex, Komisja Europejska, Departament Programów Wsparcia Innowacji i Rozwoju, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Deloitte Polska (Deloitte Touche Tohmatsu Limited), Portal Funduszy Europejskich, Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu – Krajowy Klaster Kluczowy, Dział Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE w NCBR